

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس روزانه اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل (عملی)

نام درس:	میزان واحد:	رشته تحصیلی:	مقطع تحصیلی دانشجویان:	محل برگزاری:	مدرس:
اصول و فنون مامایی عملی	۱ واحد عملی	مامائی	کارشناسی پیوسته	سالن پراتیک دانشکده پرستاری و مامائی	فهیمه یساری

هدف کلی :

۱- آشنایی دانشجوی مامایی با مفاهیم اساسی و اصول و فنون کلی مراقبت از مددجو براساس نیازهای جسمانی ، روانی و اجتماعی و کسب توانایی های لازم به منظور اجرای دستورالعملهای بالینی پایه با تکیه بر رعایت قوانین، مقررات و اصول اخلاق حرفه ای

۲- آشنایی با محیط ، مقررات ، وسایل و روش کار در اتاق عمل و زایمان

شرح درس:

در طول این درس دانشجویان با اصول و فنون کلی مراقبت از بیماران بر اساس نیازهای جسمی و روانی و اجتماعی آنان آشنا شده ، اصول و مقررات و همچنین آشنایی با وسایل و روش کار در اتاق عمل و زایمان را می آموزد.

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه	طبقه هر حیظه	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	زمان	تکالیف دانشجو	نحوه ارزشیابی
اول	آشنایی با نحوه صحیح شستن دستها، اسکراب، پوشیدن دستکش با تاکید بر روش بسته و درآوردن آن	شستن دستها به روش تمیز و اسکراب را انجام دهد پوشیدن و درآوردن دستکش استریل را انجام دهد پوشیدن دستکش به روش بسته و درآوردن آن را اجرا کند آماده کردن یک محیط استریل را فراهم کند	شناختی، عاطفی، روانی، حرکتی	سخنرانی، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی)، پرسش و پاسخ، نقش بازی	وسایل لازم برای انجام پروسیجر	۲ ساعت	تمرین و تکرار	پرسش و پاسخ در جلسه بعدی
دوم	نحوه صحیح پوشیدن و درآوردن گان، ماسک و عینک نحوه صحیح چک و باز کردن ستهای استریل	پوشیدن و درآوردن گان به روش استریل انجام دهد پوشیدن ماسک را انجام دهد پوشیدن عینک را انجام دهد روش صحیح باز کردن و بستن ستهای استریل را اجرا کند	شناختی، عاطفی، روانی، حرکتی	سخنرانی، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی)، پرسش و پاسخ، نقش بازی	وسایل لازم برای انجام پروسیجر	۲ ساعت	تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل	پرسش و پاسخ در جلسه بعدی
سوم	آشنایی با انواع پوزیشن های مورد استفاده برای بیماران	تخت بدون مددجو (اشغال نشده) را آماده نماید تخت با مددجو (اشغال شده) را آماده نماید تخت بعد از عمل را آماده نماید پوزیشن های مختلف را برای بیمار انجام دهد	شناختی، عاطفی، روانی، حرکتی	سخنرانی، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی)، پرسش و پاسخ، نقش بازی	فیلم آموزشی مولاژ مربوطه و وسایل لازم برای انجام پروسیجر	۲ ساعت	تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل	پرسش و پاسخ در جلسه بعدی

<p>پرسش و پاسخ در جلسه بعدی</p>	<p>تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل</p>	<p>۲ ساعت</p>	<p>مولاژ مربوطه و وسایل لازم برای انجام پروسیجر</p>	<p>سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ</p>	<p>شناختی ،عاطفی ،روانی ،حرکتی</p>	<p>حمام در تخت ، دهانشویه ،مراقبت از مو برای مددجو انجام دهد روشهای حمام نوزاد را انجام دهد اندازه گیری قد و وزن مددجو و نوزاد را انجام دهد روش صحیح بستن دستبند هویت نوزاد را انجام دهد روش صحیح جابجایی نوزاد را انجام دهد روش صحیح ساکشن نوزاد را انجام دهد روش صحیح کلامپ کردن بندناف را انجام دهد مراقبت از بندناف را اجرا کند روش صحیح اندازه گیری قد و وزن و دورسر و درجه حرارت نوزاد را انجام دهد</p>	<p>توجهات عمومی از بیمار و مراقبت از نوزاد</p>	<p>چهارم</p>
<p>پرسش و پاسخ در جلسه بعدی</p>	<p>تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل</p>	<p>۲ ساعت</p>	<p>مولاژ مربوطه و وسایل لازم برای انجام پروسیجر</p>	<p>سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ</p>	<p>شناختی ،عاطفی ،روانی ،حرکتی</p>	<p>آماده کردن و پرپ موضع عمل را بطور صحیح انجام دهد مینی پرپ و شیو در لیبر را اجرا کند شستشوی ولو و پرینه قبل از معاینه واژینال، قبل و بعد از زایمان،بعداز اپی زیاتومی و پرینورافی را اجرا کند</p>	<p>انجام صحیح پرپ موضع عمل ، مینی پرپ و شیو در لیبر، شستشوی ولو و پرینه قبل از معاینه واژینال، قبل و بعد از زایمان،بعداز اپی زیاتومی و پرینورافی</p>	<p>پنجم</p>

ششم	اصول حرکت دادن مددجو	به مددجو جهت پایین آمدن از تخت کمک کند به چرخاندن مددجو در تخت کمک کند به مددجو جهت رفتن به بالای تخت کمک کند انتقال مددجو از تخت به برانکارد را انجام دهد	شناختی ،عاطفی ،روانی حرکتی	سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ ، نقش بازی	مولاژ مربوطه و وسایل لازم برای انجام پروسیجر	۲ ساعت	تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل	پرسش و پاسخ در جلسه بعدی
هفتم	علایم حیاتی (درجه حرارت ، نبض و تنفس)	محل های بررسی درجه حرارت ، نبض و تنفس را تعیین کند انواع ترمومتر و روش استفاده از آنها را اجرا کند روشهای صحیح اندازه گیری و ثبت درجه حرارت ، نبض و تنفس را انجام دهد اندازه گیری درجه حرارت مددجو از طریق دهان را انجام دهد اندازه گیری درجه حرارت مددجو از طریق مقعد را انجام دهد اندازه گیری درجه حرارت مددجو از طریق زیر بغل را انجام دهد	شناختی ،عاطفی ،روانی حرکتی	سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ ، نقش بازی	مولاژ مربوطه و وسایل لازم برای انجام پروسیجر	۲ ساعت	تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل	پرسش و پاسخ در جلسه بعدی
هشتم	علایم حیاتی فشار خون	محل های اندازه گیری فشارخون را نشان دهد نحوه کار با انواع فشارسنج را اجرا کند روش صحیح اندازه گیری و ثبت فشارخون را انجام دهد	شناختی ،عاطفی ،روانی حرکتی	سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ ، نقش بازی	وسایل و تجهیزات لازم برای انجام پروسیجر	۲ ساعت	تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل	پرسش و پاسخ در جلسه بعدی
نهم	اصول حرکت	نیازهای حرکتی مددجو و عوارض بی	شناختی	سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط	وسایل و	۲ ساعت	تمرین و تکرار	پرسش و پاسخ در

جلسه بعدی	این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل		تجهیزات لازم برای انجام پروسیجر	مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ ،	،عاطفی ،روانی حرکتی	حرکتی را اجرا کند اصول حرکتی زن باردار را بطور صحیح اجرا کند انواع پوزیشن های مددجو در لیبر و زایمان را نشان دهد پوشش دادن با شان هنگام معاینه و زایمان را انجام دهد پوزیشن های زایمان و جراحی های زنان را نشان دهد	دادن مادر و مراجعین	
پرسش و پاسخ در جلسه بعدی	تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل	۲ ساعت	مولاژ و وسایل و تجهیزات لازم برای انجام پروسیجر	سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ	شناختی ،عاطفی ،روانی حرکتی	انواع روشهای مراقبت از زخم را اجرا کند با رعایت اصول صحیح تعویض پانسمان را انجام دهد	آشنایی با روشهای مراقبت از زخم، تعویض پانسمان	دهم
پرسش و پاسخ در جلسه بعدی	تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل	۲ ساعت	مولاژ و وسایل و تجهیزات لازم برای انجام پروسیجر	سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ	شناختی ،عاطفی ،روانی حرکتی	گذارن و خارج نمودن NGT را انجام دهد تغذیه از طریق NGT را انجام دهد شستشوی معده را انجام دهد دادن لگن و ظرف ادرار به مددجو را اجرا کند موارد و نحوه استفاده از داروهای ملین مثل شیاف را اجرا کند انما را به روش صحیح انجام دهد	آشنایی با روشهای مراقبت از دستگاه گوارش	یازدهم
پرسش و پاسخ در جلسه بعدی	تمرین و تکرار این جلسه	۲ ساعت	مولاژ و وسایل و تجهیزات لازم	سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان	شناختی ،عاطفی	کنترل مایعات گرفته شده و دفع شده را ثبت کند	آشنایی با روشهای مراقبت	دوازدهم

	از دستگاه ادراری	فیزیولوژی سیستم ادراری را توضیح دهد سونداژ را به روش صحیح انجام دهد روشهای مراقبت از سوند دائمی را اجرا کند اقدامات مناسب جهت رفع مشکلات ادراری مثل رتانسیون را انجام دهد روش صحیح تهیه نمونه ادرار برای انجام آزمایشات کامل و کشت ادرار و جمع آوری ادرار ۲۳ ساعته را بیان کند	،روانی حرکتی	تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ	برای انجام پروسیجر		و رفع اشکال جلسه قبل	
سیزدهم	استفاده از روشهای نسکین درد و اکسیژن درمانی و ساکشن کردن بیمار	اصول اکسیژن درمانی را اجرا کند انواع روشهای اکسیژن رسانی(دادن اکسیژن با ماسک و دادن اکسیژن با کانونل بینی) را انجام دهد اصول ساکشن کردن را بطور صحیح انجام دهد روشهای گرمادرمانی و سرمادرمانی(استفاده از کیف آب گرم و استفاده از کمپرس یخ) در پزشکی را اجرا کند	شناختی ،عاطفی ،روانی حرکتی	سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مری و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ	مولاژ و وسایل و تجهیزات لازم برای انجام پروسیجر	۲ ساعت	تمرین وتکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل	پرسش و پاسخ در جلسه بعدی
چهاردهم :	روشهای تجویز دارو (خوراکی ، واژینال ، رکتال، بینی، چشم، گوش)	دادن داروهای خوراکی را انجام دهد دادن داروهای واژینال را انجام دهد دادن داروهای رکتال را انجام دهد دادن دارو از طریق بینی را انجام دهد دادن دارو از طریق چشم را انجام دهد دادن دارو از طریق گوش را انجام دهد	شناختی ،عاطفی ،روانی حرکتی	سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مری و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ	مولاژ و وسایل و تجهیزات لازم برای انجام پروسیجر	۲ ساعت	تمرین وتکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل	پرسش و پاسخ در جلسه بعدی

<p>پرسش و پاسخ در جلسه بعدی</p>	<p>تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل</p>	<p>۲ ساعت</p>	<p>مولاژ و وسایل و تجهیزات لازم برای انجام پروسیجر</p>	<p>سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ</p>	<p>شناختی ،عاطفی ،روانی ،حرکتی</p>	<p>کشیدن دارو از ویال را انجام دهد کشیدن دارو از داخل یک آمپول را انجام دهد در محل های صحیح تزریق زیر جلدی را انجام دهد اصول آماده کردن داروها را اجرا کند با استفاده از اصول صحیح مقدار داروها را محاسبه کند اصول دادن داروهای تزریقی و غیر تزریقی را بطور صحیح اجرا کند</p>	<p>اجرای صحیح آماده کردن و دادن داروهای تزریقی و غیر تزریقی ، کشیدن دارو از ویال و آمپول و تزریق زیر جلدی</p>	<p>پانزدهم</p>
<p>پرسش و پاسخ در جلسه بعدی</p>	<p>تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل</p>	<p>۲ ساعت</p>	<p>مولاژ و وسایل و تجهیزات لازم برای انجام پروسیجر</p>	<p>سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ</p>	<p>شناختی ،عاطفی ،روانی ،حرکتی</p>	<p>در محل های صحیح تزریق داخل جلدی را انجام دهد در محل های صحیح تزریق عضلانی را انجام دهد</p>	<p>آشنایی با تزریق داخل جلدی و عضلانی</p>	<p>شانزدهم</p>
<p>پرسش و پاسخ در جلسه بعدی</p>	<p>تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل</p>	<p>۲ ساعت</p>	<p>مولاژ و وسایل و تجهیزات لازم برای انجام پروسیجر</p>	<p>سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ</p>	<p>شناختی ،عاطفی ،روانی ،حرکتی</p>	<p>آماده سازی محلول های داخل وریدی را انجام دهد قطرات سرم بیمار را به روش صحیح محاسبه و تنظیم کند در محل های صحیح روش تزریق داخل وریدی را اجرا کند ترانسفوزیون را به روش صحیح انجام دهد خون گیری را از محل مناسب انجام دهد اضافه کردن داروها به داخل سرم را انجام دهد</p>	<p>آشنایی با تزریقات وریدی و خونگیری</p>	<p>هفدهم</p>

						تجویز داروی وریدی از طریق ست کنترل کننده حجم (میکروست) انجام دهد انتقال خون را به روش صحیح انجام دهد		
پرسش و پاسخ در جلسه بعدی و امتحان عملی پایان ترم	تمرین و تکرار این جلسه و رفع اشکال جلسه قبل	۲ ساعت	مولاژ و وسایل و تجهیزات لازم برای انجام پروسیجر	سخنرانی ، انجام پروسیجر توسط مربی و تکرار آن توسط دانشجویان تمرین بر روی مولاژ به صورت گروهی (نمایشات عملی) ، پرسش و پاسخ	شناختی ،عاطفی ،روانی حرکتی	انواع روشهای ترمیم زخم (دوختن بخیه های مختلف) را انجام دهد وسایل و تجهیزات ضروری اتاق عمل و اتاق زایمان را شناسایی کند وسایل موجود در انواع ست های اتاق عمل و اتاق زایمان را بکار برد انواع نخ های جراحی را برحسب جنس نخ ،اندازه سوزن و قابلیت جذب آنها طبقه بندی کند ابزارهای لازم جهت معاینات زنان،مامایی و نوزادان را بکار برد روش صحیح حفظ نمونه در اعمال جراحی را انجام دهد	روش انجام بخیه و آشنایی با وسایل و انواع ست های اتاق عمل زنان وانواع نخهای جراحی و کاربرد آنها ،انواع ابزارهای معاینات زنان،مامایی و نوزادان و روش صحیح حفظ نمونه در اعمال جراحی	هیجدهم

زمان دقیقه	مراحل تدریس
۵	آمادگی
۱۰	ارزشیابی جلسه قبل
۱۰	معرفی درس و بیان اهداف
۶۰	ارائه مطالب
۱۰	استراحت
۱۰	خلاصه کردن و نتیجه گیری
۱۰	ارزشیابی جلسه کنونی
۵	تعیین تکلیف و اختتام
۱۲۰	جمع کل

منابع اصلی درس:

- ۱) اصول پرستاری تایلور، مهارتهای بالینی پرستاری، تیلور ، کارول و همکاران ، آخرین چاپ
- ۲) مهارتهای مامایی(فنون عمومی و تخصصی)-مترجمین محبوبه احمدی، گیتی ازگلی و...- انتشارات نوردانش
- ۳) درسنامه جامع و کاربردی اصول و فنون مامایی- ترجمه و گردآوری مانیتا خلیلی پور دارستانی- انتشارات خسروی، آخرین چاپ
- ۴) مامایی مایلز-جلد اول-۲۰۱۸
- ۵) مهارتهای بالینی پرستاری و مامایی-تالیف ریحانه ایوان تبار، فهیمه صحتی-انتشارات بشری
- ۶) بیماری های خون-پرستاری داخلی و جراحی برونر سوارث ۲۰۱۸
- ۷) روشهای پرستاری بالینی ، موسوی ملیحه سادات ، رفیعی فروغ ، آخرین چاپ
- ۸) Potter Patricia Ann ,Perry ,Ann griffin . Fundamentals of nursing : Concepts , Process, and Practice , th .ed.-st.Louise:Mosy